

Wirgman – en silversmedsläkt

Min förfader (farmors morfars farmors farmors far) prästen David Wirgander (<http://jonnyvolof.se/disgen/000/000/850.htm>) från Villstads socken i Småland hade enligt Växjö stifts herdaminnen nedanstående syskon. Två av dessa har jag lyckats få fram en del intressant information om – Abraham och Peter (som jag längre fram kommer att kalla Peter I).

Petrus Nicolai Wirgander Född. Död 1684-04-25.	
Gift	Christina Krokia▲ Död 1718.
David Wirgander Född 1656-04-12 i Attebo, Villstad (F). Död 1741-06-29 i Östra Smörhult, Våthult (F).▶	
Andreas Wirgander Född 1670.	
Samuel Wirgman	
Nils Wirgman	
Gabriel Wirgman	
Abraham Wirgman Född 1674 i Attebo, Villstad (F). Död 1761 i Göteborg.	
Peter Wirgman Född 1684 i Attebo, Villstad (F). Död 1751 i London.	
Gudmund Wirgman	
Maria Wirgman Född.	
Malin Wirgman Född.	
Catharina Wirgman Född.	

Abraham Wirgman, silversmed i Göteborg

Abraham Wirgman var en känd silversmed, verksam i Göteborg. Ett av hans alster dök nyligen upp i Antikrundan och värderades till rätt ansevärd summa vill jag minnas. Om man googlar på honom hittar man flera saker som sålts på auktioner, t.ex.:

917 769862

ABRAHAM WIRGMAN, bägare, silver, Göteborg 1736.

Delvis förgylld, konande, med raka sidor, vågband och smal godronnerad fot. Initialer. Höjd 16,5 cm, vikt 248 gram.

Bruksslitage.

Följerätt: Nej

Utropspris: 25 000 - 30 000 SEK
2 732 - 3 279 EUR

Klubbat pris: Återrop

Köpinformation

Abraham Wirgman och Karl XII:s kanna

1918 dök det i England till försäljning upp en dryckeskanna i silver som sades ha tillhört kung Karl XII. Genom några svenska affärsmän hamnade den i Sverige. En granskning av kannan genomfördes av en för mig okänd expert och publicerades i en artikel från en tidskrift jag fann på internet (<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1247450/FULLTEXT01.pdf>). Här följer en sammanfattning av artikeln.

På undersidan finns en inskription som tillsammans med årtalet 1682 beskriver kannans historia. Det sägs där att Karl XI och Ulrika Eleonora fick kannan vid Karl XII födelse 1682. Kungen ska sedan ha förlorat den vid slaget vid Poltava 1709. Via Peter den store hamnade den så småningom hos en Robert Vernon i London, som 1831 skänkte den till Englands kung.

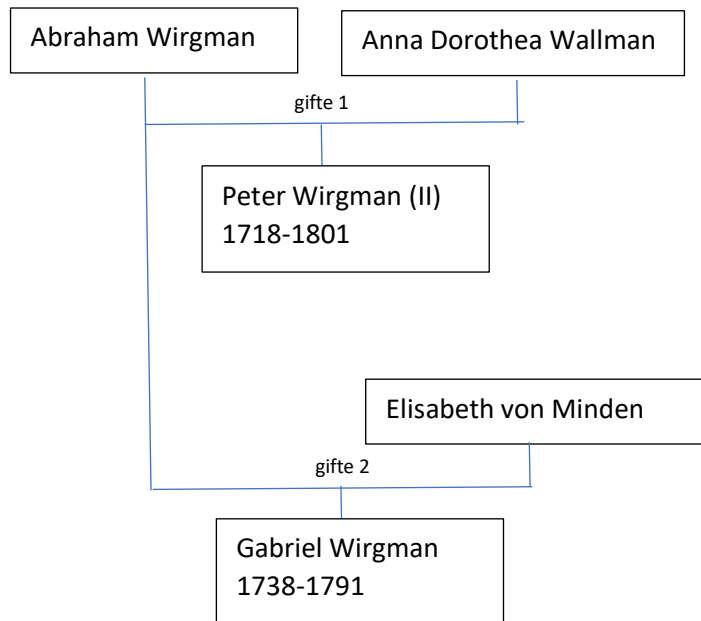
Artikelförfattaren säger att

”Redan en blick på kannan är tillfyllest för att konstatera att den icke kan vara tillverkad så tidigt som i början av 1680-talet.... Jämte de ovannämnda inskrifterna bär kannan också på undersidan stämplat som visa att den är förfärdigad i Göteborg 1724 av den där verksamme guldsmeden Abraham Wirgman. Denne som blev mästare 1709 och avled 1761, har utfört flera liknande dryckeskannor och andra arbeten där just liknande dekorationsmotiv återfinnas som på den nu ifrågavarande kannans lock. – Ett vackert exemplar, förfärdigat av Abr. Wirgman 1723 finnes i H.K.H. Prins Eugens ägo.”

Han avslutar artikeln med att konstatera att årtal och inskription är ditsatta i efterhand i bedrägligt syfte.

Abraham Wirgmans efterkommande

Efter en del googlande tror jag mig kunna se att Abraham var gift två gånger.

Första sonen, Peter, kallar jag nr "II", för att skilja honom från Abrahams bror som även hette Peter och som återkommer längre fram.

Peter II och Gabriel verkar bägge två ha verkat som silversmeder i London. Googlar man på dem kan man hitta en hel del silverarbeten. Peter II och/eller Gabriel verkar ha bott på James Street och den bekante Dr Johnson ska ha besökt deras affär:

No. 67A St. James's Street: Wirgman's

The house at the southern corner of St. James's Place and St. James's Street was occupied from 1761 to 1822 by successive members of the Wirgman family. (fn. 18) They were jewellers and goldsmiths, but were also known in the eighteenth century as 'toy-men'.

In April 1778 James Boswell accompanied Dr. Johnson in a hackney coach to Wirgman's to buy a pair of silver shoe buckles. They had some difficulty in finding the shop, for, as Johnson complained, "To direct one only to a corner shop is *toying with one*." . . . This choosing of silver buckles was a negotiation: "Sir, (said he,) I will not have the ridiculous large ones now in fashion; and I will give no more than a guinea for a pair." Such were the principles of the business; and, after some examination he was fitted.' (fn. 57)

¶ In 1826 Arthur's Club was temporarily accommodated here during the rebuilding of their clubhouse at Nos. 69–70 St. James's Street.

Från <<https://www.british-history.ac.uk/survey-london/vols29-30/pt1/pp459-471>>

Det finns många senare Wirgmans i England, bla en Thomas Wirgman känd för att ha skrivit böcker om Immanuel Kant samt en konstnär Theodore Wirgman. Bägge två tror jag är ättlingar till Gabriel Wirgman.

Jag har också stött på en uppgift om att Peter II och Gabriel hade en kusin Thomas Wirgman som också bodde i London. Denne, som är tidigare än ovan nämnde Thomas, kan möjligtvis ha varit son till Peter Wirgman I.

Peter Wirgman I – den äldre

Jag har hittat en uppgift om att den förste Wirgman kom till London 1704. Det kan mycket väl ha varit David Wirganders andre bror, Peter. Det är inte lika lätt att hitta information om honom, men följande auktionsannons säger en del:

A GEORGE II SHOE SNUFFBOX.

By PETER WIRGMAN

A George II Snuffbox in the form of a ladies' Shoe, with silver-gilt interior, London 1746, Peter Wirgman [1684-1751].

Snuffboxes in the form of Shoes dating from the middle of the 18th century are encountered in tortoiseshell, enamel, and gold-mounted stone, as well as porcelain and leather, but only two examples have been noted in silver. One, part-marked, also by Wirgman [but mis-attributed and mis-dated in the catalogue], mounted with paste stones to the buckle and lid border, was sold in Christie's South Kensington in 2011 [08/07/2011, sale 6716,lot 307]; and this present example, fully marked in the lid. A shoe snuffbox mentioned by Clayton, 'by Werritzer', in his 'Dictionary of Silver and Gold', may be the same as that sold in Christie's.

The box is marked in the lid only [as also the Christie's example] and has some bruising and damage to the seams of the heel.

This mark [3756] was attributed by Grimwade to Peter Werritzer but re-attributed by Brian Beet - see his article in 'The Silver Society Journal', volume 14, 2002, pp. 49-78: 'Foreign Snuffbox makers in eighteenth century London'.

Peter Wirgman's death 'of a mortification in the leg', was reported in the London newspaper, 'The General Advertiser' of April 23rd 1751. The report described him as 'an eminent silversmith in the Strand'.

England, 1746